

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตราที่ 80 รัฐต้องดำเนินตามนโยบาย ด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม ข้อ 3) กำหนดนโยบายด้าน การศึกษาพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ รวมทั้งปลูกฝังให้มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ส่งเสริมสนับสนุน การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนคำนึงมอัน ตีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) แสดงให้เห็นถึง ความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทย ให้มีคุณธรรมและ มีความรอบรู้อย่างเท่าทันให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมการเรียนรู้อย่างมั่นคง แนวทางพัฒนาคน ดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ตีงาม มีจิตสาธารณะพร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า 52) ซึ่งแนวดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกศตวรรษที่ 2 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทยให้มีทักษะ การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มี ทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และอยู่ร่วมกันในสังคม โลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 29) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ของหลักสูตรเกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน กล่าวไว้ ในข้อ 4 มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2550, หน้า 23) และข้อที่ 5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ตีงาม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมี ความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในมาตรา 7 มาตรา 23 วรรค 3 มาตรา 27 และมาตรา 29 ซึ่งได้กำหนดว่ากระบวนการในการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องมี ความภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย

ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมการกีฬาภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรต่างๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ ในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า9-29) นอกจากนี้รัฐบาลไทยยังได้กำหนดแผนแม่บทวาระแห่งชาติเพื่อสืบทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยไว้ในแผนงานต่างๆ

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ข้อ 5 ระบุว่าให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาอยู่ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน" และข้อ 6 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษาและแนวการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจสังคมศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาของท้องถิ่น

2. จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษานอกจากจะต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ คู่คุณธรรมแล้วยังจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ประวัติศาสตร์ความเป็นมา สภาพของท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคมการดำรงชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนทำให้มีความรักความผูกพันและมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคม

3. สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวนี้ รวมทั้งจะต้องดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สถานศึกษามีความจำเป็นในการมีหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณี กระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่เป็นคนดี คนเก่งอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และร่วมกันอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไว้ เพื่อเป็นมรดกอันล้ำค่าแก่อนุชนรุ่นหลังต่อไป สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 21) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมรดกประสพการณ์แก่ผู้เรียน อันเปรียบเสมือนแผน

ที่หรือเข็มทิศที่จะนำทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผล ซึ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษابรรลุผลและมีส่วนช่วยในการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพในอนาคต ดังนั้นการกำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหาวิชาและแนวทางปฏิบัติจึงเป็นรากฐานทางสติปัญญาทักษะและคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนจึงสามารถใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

หลักสูตรจึงต้องปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แทนหลักสูตรเดิมที่ใช้มาเป็นเวลานานนับสิบปีก็เพื่อต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความเป็นไทยและมีศักยภาพในการแข่งขันในระดับนานาชาติ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผลจากการประกาศใช้หลักสูตรทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษา ผู้เรียนจะมีบทบาทในการกำหนดการเรียนรู้ของตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้รับความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ จัดทำสาระและหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ประสบการณ์ไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรักภาคภูมิใจและผูกพันกับท้องถิ่นของตน

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผน และดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 8)

ศูนย์การประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ชั้น 3 ถนนสุพรรณบุรี – ชัยนาท สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี มีภูมิปัญญาท้องถิ่นสุพรรณบุรี ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และทางด้านวรรณคดีวรรณกรรม และนักร้องลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ สมกับคำขวัญของจังหวัดสุพรรณบุรีที่ว่า “สุพรรณบุรี เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพะเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง” จากคำขวัญเมืองสุพรรณบุรีนี้ ที่แสดงให้เห็นถึงความป็นอัจฉริยะทางภาษา

ของบรรพบุรุษไทย เป็นร่องรอยให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม การอยู่ดี มีสุข ของสังคมไทยในอดีต แต่ในปัจจุบันสิ่งที่นายกอง และหวงแหนที่กำลังจะเสื่อมถอยและอาจจะสูญหายไปอย่างน่าเสียดาย คนรุ่นหลังอาจไม่เห็นคุณค่า สิ่งที่ดีงามเหล่านั้นไปพร้อม ๆ กับอายุของ ปู่ ย่า ตา ทวด หลายๆ ฝ่ายจึงได้พยายามที่จะอนุรักษ์และถ่ายทอดภูมิปัญญาอันล้ำค่านี้ไว้ให้คงอยู่คู่ถิ่นไทยตลอดไป เขาชนจึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะเป็นความหวังให้เป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านนี้ไว้ เพื่อจะได้เป็นผู้ถ่ายทอดและเผยแพร่สู่ชนรุ่นหลังต่อไปในอนาคต และประการที่สำคัญชาวสุพรรณบุรีทุกคน มีความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะดอนเจดีย์ดินแดนที่ประชาชนรู้จักและซาบซึ้งในความสำคัญ และความเป็นอัจฉริยภาพทางด้านการสงครามของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ทรงกอบกู้เอกราชให้ไทยเป็นอิสรภาพจนถึงทุกวันนี้

การได้ศึกษาความรู้ประวัติของพระองค์ ประวัติศาสตร์ การกอบกู้เอกราชพร้อมทั้งการอนุรักษ์ไว้ซึ่งประเพณีการบวงสรวงพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้จากการจัดกิจกรรมบวงสรวงพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ โดยมีการวางพวงมาลาทั้งสามเหล่าทัพ ซึ่งตรงกับวันที่ 18 มกราคมของทุกปี เป็นวันกองทัพไทยทั้งนี้นักเรียนทุกคนใน จังหวัดสุพรรณบุรีก็ได้แสดงความสามารถของตนเองในการร่วมกิจกรรมการแสดง การแสดง กิจกรรมการสู้รบ การชนช้าง การขายสินค้าและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวดอนเจดีย์ทั้งนี้อย่างภาคภูมิใจเต็มใจ ซึ่งสังเกตได้จากวันงานจะมีประชาชนมาสักการะองค์พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

ตั้งกระแสพระราชดำริของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม 2551 สรุปความได้ว่า มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติไทยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและเก่าแก่ควรแก่การดำรงไว้ให้คนรุ่นหลัง ไม่ว่าจะในยุคใด สมัยใดประวัติศาสตร์ล้วนมีคุณค่ามหาศาล ทำให้ชาติไทยมีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรม อันบ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองและความยิ่งใหญ่ในอดีตอันเป็นที่ยอมรับแก่นานอารยประเทศจะให้นักเรียนได้เรียนประวัติศาสตร์เพื่อเด็กจะได้มีความรู้ รักในแผ่นดินเกิด หวังแหนในแผ่นดินเกิดของตนเอง พระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญของผืนแผ่นดินไทยเด็กไทยควรจะมีความรู้ และได้ศึกษาถึงความสำคัญและความ เป็นมาของแผ่นดินไทยที่ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อชีวิตคนไทย

ดังนั้นจึงจำเป็นที่ได้นำมาสร้างเป็นบทเรียน กิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ นวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” มาสอนให้นักเรียนที่เป็นคนสุพรรณบุรี ได้อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมนี้ไว้ตั้งแต่เล็ก เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่จะได้รักและหวงแหน อนุรักษ์ไว้ซึ่งประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตระหนักในความยากลำบากที่องค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกอบกู้เอกราชให้คนไทยมีผืนแผ่นดินอยู่ตราบนานทุกวันนี้ ว่าเป็นของชาวสุพรรณบุรีไม่ใช่เป็นของชาวเมืองกาญจนบุรี เพราะเกรงว่าถ้าไม่สืบสานและอนุรักษ์ไว้ประวัติศาสตร์ถูกลืม พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์อาจจะคลาดเคลื่อนไปที่จังหวัดอื่นก็ได้ การ

พัฒนาหลักสูตรมีความจำเป็นสถานศึกษามากในปัจจุบันและจะมากยิ่งขึ้นในอนาคตเพราะเทคโนโลยีทางการศึกษาในปัจจุบันได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว เช่น การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยทางการศึกษา เพื่อหาแหล่งค้นคว้าที่ก้าวไกลนอกจากห้องสมุดโรงเรียนแล้วยังมีแหล่งค้นคว้าที่กว้างขวางมากคือ อินเทอร์เน็ต การเรียนรู้ได้โดยการค้นคว้าด้วยตนเองดังนั้น การศึกษาด้วยตนเองจึงมีความสำคัญที่นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมีศักยภาพทางด้านภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจนครบกระบวนการเรียนรู้ เช่น การอ่าน การเขียน การฟังดู พูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีวรรณกรรม

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกของจังหวัดสุพรรณบุรีทางอินเทอร์เน็ต การจัดการศึกษาในทุกๆระดับ ประสบปัญหาสำคัญในเรื่องผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ สภาพปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อกระบวนการ และการวัดผลประเมินผลหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายได้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่เป็นกระบวนการทางภาษาไทย คือ การอ่าน การเขียน การฟังดู พูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม จึงจำเป็นที่จะต้องนำหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่มสาระอื่น

อ้างถึงการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสนทนากลุ่มจากผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ด้านหลักสูตรท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้รู้ในท้องถิ่น ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องหลักสูตรเพิ่มเติม คือ หลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์”

จากการสัมภาษณ์ร้อยละ 100 มีความเห็นว่าหลักสูตรท้องถิ่นมีความจำเป็นที่ควรพัฒนา ร้อยละ 80 เห็นสมควรให้ไปศึกษานอกสถานที่โดยการศึกษาสภาพจริง ร้อยละ 40 ซึ่งเป็นครูผู้สอนภาษาไทยเห็นสมควรว่านักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 ควรจะเริ่มต้นด้วยการอ่านก่อนเพราะเด็กช่วงชั้นนี้ควรเน้นการอ่านคล่องเป็นหัวใจหลัก ผู้วิจัยจึงได้รับไว้พิจารณาในประเด็นนี้ส่วนทางด้านปัญหาอุปสรรคคือจะนำหลักสูตรนี้ไปสอนร่วมกับวิชาใด ร้อยละ 60 ซึ่งเป็นครูกลุ่มสาระภาษาไทยมีความเห็นว่าควรจะนำไปบูรณาการกับวิชาภาษาไทย

จากการสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรร้อยละ 100 มีความเห็นว่าต้องการเรียนในหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” ในเนื้อหาสาระ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคำในหลักสูตร
2. ศึกษาประวัติดอนเจดีย์
3. ศึกษามาตราตัวสะกดไม่ตรงตามแม่
4. ศึกษาแผนที่การเดินทาง
5. ศึกษาการเขียนรายงานการค้นคว้า
6. อ่านเสริมบทเรียน สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการสนทนากลุ่ม focus group สรุปได้ว่าผู้อำนวยการโรงเรียนกล่าวว่า หลักสูตรนี้เหมาะสมควรจะเพิ่มเติมทางประวัติศาสตร์ด้วย ส่วนผู้รู้ในท้องถิ่นกล่าวว่า หลักสูตรนี้ควรจะต้องให้กับผู้เรียนทุกช่วงชั้นเพราะเป็นประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศชาติและการศึกษานั้นควรจะศึกษาด้วยสภาพจริงมากกว่าการเชิญวิทยากรหรือการเรียนในห้องสมุด คือการไปทัศนศึกษาที่พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะนำมาสร้างเป็นบทเรียนในหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ นวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” มาสอนให้นักเรียนที่เป็นคนสุพรรณบุรี ได้อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมนี้ไว้ตั้งแต่เล็ก เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่จะได้รักและหวงแหนอนุรักษไว้ซึ่งประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตระหนักในความยากลำบากที่องค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกอบกู้เอกราชให้คนไทยมีผืนแผ่นดินอยู่ตราบนานทุกวันนี้ ว่าเป็นของชาวสุพรรณบุรี

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ความมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายทั่วไปเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

1. นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” ดีขึ้น
2. เป็นแนวทางให้โรงเรียนที่ดำเนินการจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์”

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสุพรรณภูมิ ถนนหมื่นหาญ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 322 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสุพรรณภูมิ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 45 คน โดยสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random) ด้วยวิธีจับฉลากเป็นห้องเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา "เที่ยวดอนเจดีย์" กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ความเข้าใจเกี่ยวกับดอนเจดีย์ และเจตคติต่อหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา "เที่ยวดอนเจดีย์"

4. ระยะเวลาการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสุพรรณบ้านเรา "เที่ยวดอนเจดีย์" ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลา 15 ชั่วโมง

5. สาระการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา "เที่ยวดอนเจดีย์" กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน คือหลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีประกอบด้วยคำใหม่ในหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสุพรรณบ้านเรา "เที่ยวดอนเจดีย์" ประวัติอำเภอดอนเจดีย์ แผนที่การเดินทางเที่ยวดอนเจดีย์ คำในมาตราตัวสะกดไม่ตรงตามแม่ การใช้ไม้ทัณฑฆาต การเขียนรายงานเที่ยวดอนเจดีย์ การอ่านบทร้อยกรอง อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง "เที่ยวดอนเจดีย์" ส่วนภาคปฏิบัติก็คือ การศึกษานอกสถานที่

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้าง การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลง หลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยการเพิ่มเติมจากหลักสูตรแกนกลาง ขึ้นมาใหม่เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและโรงเรียน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การสร้างหลักสูตรหรือการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตรจะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ

1. การวางแผนจัดทำหรือร่างหลักสูตร

2. การใช้หลักสูตร

3. การประเมินผลหลักสูตร

หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพิ่มเติมจากหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในลักษณะการเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหา การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงรูปเล่มของหนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างเต็มศักยภาพซึ่งมีการพัฒนา 4 ขั้นตอน

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

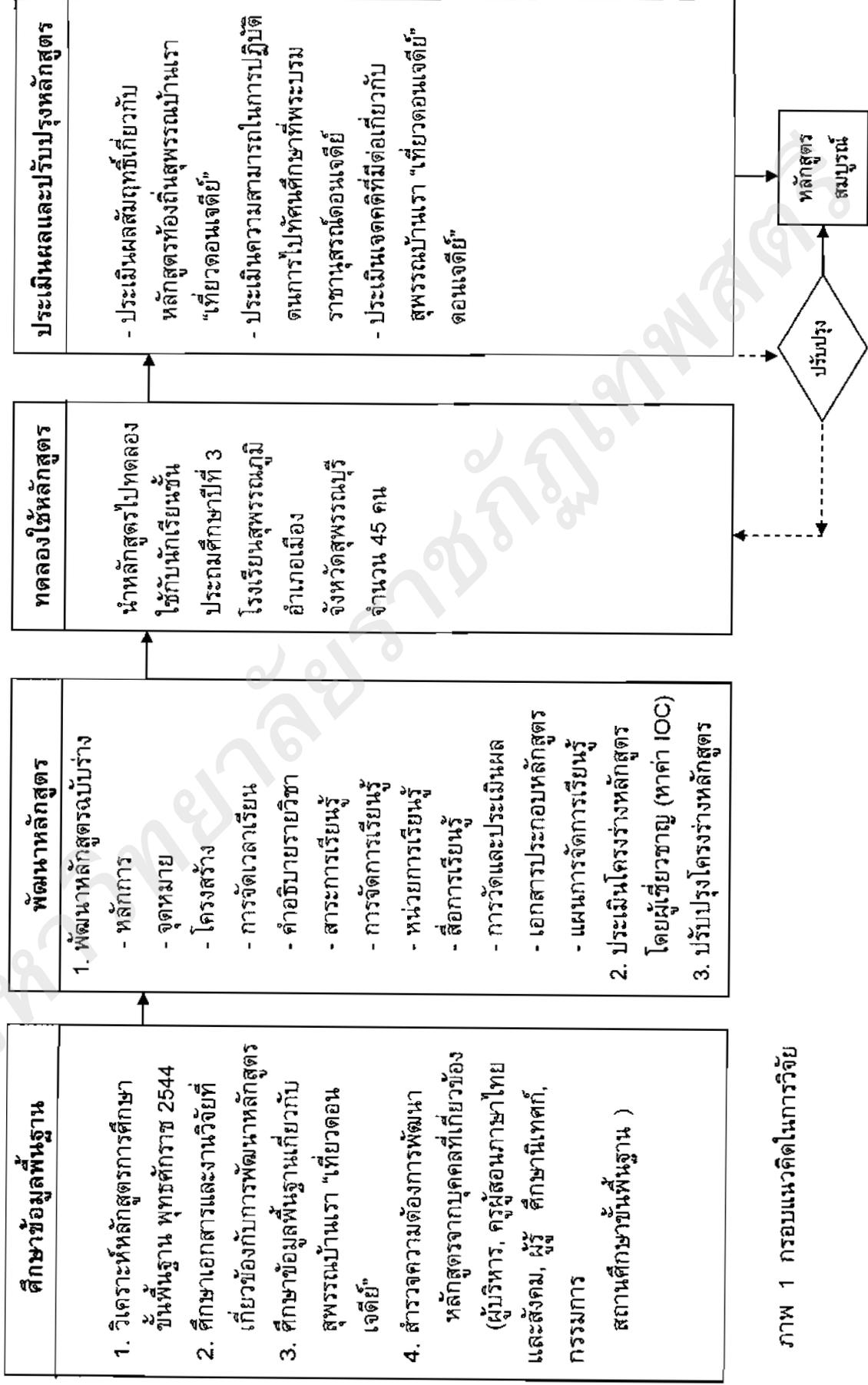
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล อันเกิดจากการจัดการเรียนการสอนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมประสพการณ์เรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ที่เป็นทักษะ รวมถึงคุณภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนโดย การทดสอบจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งประกอบด้วยความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ตามหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณ บ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นเพื่อทำให้มีความรู้ความเข้าใจหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร

เจตคติที่ดีต่อหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” เป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรือความศรัทธาต่อหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อวัตถุประสงค์ สถานการณ์ สถาบัน หรือบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามสภาพการณ์ เมื่อบุคคลนั้นได้รับความรู้ ประสพการณ์ต่อหลักสูตรสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวดอนเจดีย์” ก็จะแสดงออกให้รู้ถึงความคิดของตน

นักเรียน หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียนสุพรรณภูมิ ถนนหมื่นหาญ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 45 คน

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสุพรรณบ้านเรา “เที่ยวตอนเจดีย์” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี